

SLOVENSKI NAROD

Izjaja vsak dan popoldne, tuzemski nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič: A Din 2.—, do 100 vrt Din 2.50, od 100 do 300 vrt A Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod selja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašljova ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26.
JESSENICE, Ob kolodvoru 101. — Tel. 190.
Račun pri poštnem Odkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

V PRIČAKOVANJU SESTANKA DRŽAVNEGA ZBORA

V popolni nejasnosti politični krogi samo ugibajo o možnosti nadaljnega razvoja

Berlin, 17. avgusta. Ves tisk se še vedno obirno bavi s prelomom med Hitlerjem in Hindenburgom, odnosno med Hitlerjem in Papenom ter ugiba o nadaljnjem razvoju dogodkov. Toliko je za enkrat jasno, da Papenova vlada ne misli podvzeti nobene inicijative več glede prenosne vlade ter da bo stopila pred državni zbor z obsežnejšim programom.

Druge pa je vprašanje, kaj bo k temu rekel državni zbor. Strankarsko razmerje v državnem zboru je po zadnjih volitvah tako, da lahko računa vlada od 608 poslancev samo na podporo kakih 50, dočim so vsi drugi proti njej. Levice je Papen odbil že ob padcu Brüningovega kabineta, desnica pa mu je obrnila hrbet sedaj, ko s Hitlerjem ni prišlo do sporazuma. V političnih krogih ne izključujejo možnosti, da pride še pred sestankom parlamenta, ki se bo sestel 30. avgusta, do sporazuma med strankami in svrhu sestave koalicijske vlade. Pobudo za to daje centrum, ki je oficijelno ponudil narodnim socialistom so-

delovanje v vladi s Hitlerjem ali kakim drugim narodnim socialistom na čelu. Zd pa se, da Hitler vsaj za enkrat ni naklonjen takim eksperimentom. K temu ga silijo razmere v lastni stranki, ker se boji, da bi mu njegovi dosedanjí pomočniki potem, ko bi bil sam prezačen v vladi, v stranki zrasli čez glavo.

Značilno, je da je prišlo do popolnega preloma tudi med narodnimi socialisti in nemškimi nacionalci. »Der Tag« se odločno zavzema za oster nastop proti narodnim socialistom in piše med drugim: Ker je največja stranka Nemčije odrekla svoje sodelovanje pri osvoboditvi od parlamentarizma, se vlada, opirajoča se na lastno odgovornost, ne sme plašiti, izvesti revolucijo od zgoraj navzdol. V to svrhu je potrebna takojšnja odstavitev vseh ovirajočih na odgovornih in vodilnih mestih in nadomestitev z drugimi, ki so voljni delati in ki tudi nekaj znajo. Tu je na mestu samo odločnost. Formalnosti ne smejo ovirati rešitve.

V levičarskih krogih vlada bojazen, da

bo Papen, če dobi v državnem zboru nezaupnico, dosegel razpust zbornice. To bi pomenilo stvarno proglasitev diktature. Zaradi tega se v levičarskih listih vedno bolj ponavlja klic po združitvi levičarsko usmerjenih skupin. Socialdemokratski list »Freie Worte« piše med drugim: Sedaj gre za to, da se spretno borimo in spretno manevriramo. Položaj pa nujno zahteva združitev delavske fronte, komunistični voditelji morajo pokazati samo malo volje in socialistična fronta bo ustvarjena. To pa je tudi edina rešitev v sedanjih razmerah.

Pariz, 17. avgusta. AA. Iz Berlina javljajo, da se v tamošnjih dobro obveščenih krogih še nadalje vzdržuje vest, da se v okolici Berlina koncentrirajo Hitlerjeve napadalne čete. Kakor trdijo isti krogi, je med temi četami zavladala velika nervoznost, ker se njihov pohod na Berlin stalno odloga. Poveljniki napadalnih oddelkov so dobili ukaz, naj bodo v teku 48 ur popolnoma pripravljeni za vsako eventualno akcijo.

Vesoljni potop v Mandžuriji

Največja poplavna katastrofa v zgodovini — Nad deset milijonov ljudi umira od lakote in kuge

London, 17. avgusta. Iz Mandžurije prihajajo strahovita poročila o poplavni katastrofi. Se le sedaj, ko je deževje vsaj začasno ponehalo in vode ne naraščajo več, je mogoče pregled te, gotovo največje katastrofe, ki po svojem obsegu resnično spominja

NA SVETOPISEMSKI VESOLJNI POTOP.

Nad 500 velikih mest in naselbin je izginilo z zemeljskega površja in ni o njih niti sledu več. Na stošišoče hiš je voda porušila, vsega pa je po dosedanjih cenitvah

BREZ STREHE IN HRANE NAD 10 MILIJONOV LJUDI.

Samo v mestu Sausi je utonilo nad 20.000 ljudi, skupno pa je pri teh poplavah

IZGUBILO ŽIVLJENJE GOTOVO VEČ STOTISOČ LJUDI.

Kolera še vedno razsaja in se širi z veliko naglico. V posameznih taboriščih beguncev, ki jih je na milijone in

milijone,

LJUDJE UMIRAJO KAKOR MUHE. Nihče jih ne pokopje, nihče ne zdravi. Kdor zbolí, ga izločijo iz svoje srede in prepuste usodi. Med begunci vlada

STRAŠNA LAKOTA.

Travo, listje in vse, kar je količkaj zelenega in užitnega, so že pojedli. Dovoz živil je le malenkosten, ker je vse železniško omrežje razdejano in je mogoče samo z letali.

VZHOĐNO . KITAJSKA ŽELEZNICA JE DOCELA UNIČENA

in jo bodo le težko obnovili, ker je voda porušila vse mostove, razdejala nasipe in bo treba na stotine kilometrov progo docela na novo zgraditi. Koliko znaša škoda, se ne da niti približno oceniti. V poplavnem ozemlju so

UNIČENA VSA POLJA.

Živina je večinoma utonila. Na zimo bo izbruhnila strašna lakota in se bodo posledice te največje poplave v zgodovini človeštva poznale še mnogo let.

Akcija za gospodarsko obnovo Podunavja

Premagati bo treba še velike težkoče, predno bo dosežen vsaj delni uspeh

Pariz, 17. avgusta. Praški dopisnik »Tempeac« je prišel objavljati v svojem listu serijo člankov, ki se bavijo s položajem v Srednji Evropi v obzired sestanika srednjeevropske komisije, ki ima nalogo proučiti gospodarske probleme ter staviti predloge, kako bi se dala omiliti sedanja gospodarska kriza v tem delu evropskega kontinenta. O izgledeh za gospodarsko obnovo Srednje Evrope se izjavlja dopisnik zelo skeptično. Poudarja, da je sedaj, ko je Avstrija za prvo silo pomagana s posojilom, prva naloga, opraviti avstrijsko gospodarstvo in sklad s podunavskim sistemom in ga približati splošnim interesom

podunavskih držav v okviru svoječasne Tandjeuovega podunavskega načrta. Pojavljajo pa se velike ovire, ker ni mogoče niti v najenostavnejših vprašanjih dosegati sporazuma. Dobri poznavatelji razmer pa sodijo, da bo že veliko dosegeno, če se bo podunavskim državam priznalo izjeme od klavzule največjih ugodnosti. Na ta način bo mogoče odstraniti vsaj največje ovire. Na vsak način sedaj ne bo mogoča nobena rešitev brez večjih žrtv, ki pa v noben primeru ne bodo večje kakor bi bila škoda, ako ostane pri sedanjem nesvarnem stanju.

Japonci gredo svoja pota

V odgovor na ameriška svarila in pomirjevalne akcije DN je Japonska priznala Mandžurijo in s tem vzbudila veliko skrb na zapadu

Tokio, 17. avgusta. Uradno se poroča, da bo v nekaj dneh podpisana japonsko-mandžurska pogodba. S to pogodbo, ki bo objavljena še pred septembarskim zasedanjem Društva narodov, bo Japonska priznala Mandžurijo kot samostojno državo in navezala z njo redne diplomatske stike. Naglašja pa se, da Japonska nikakor ne misli na podjarmljenje Mandžurije, marveč se je odločila za priznanje njene samostojnosti samo zaradi tega, ker ne priznava poročila preiskovalne komisije Društva narodov. Če bi Društvo narodov delalo sprčo takega razvoja dogodkov na Daljnem vzhodu kakor težkoče, potem bo

Japonska enostavno izstopila iz Društva narodov, s čimer bi se obenem odpovedala tudi vsem onim pogodbam, ki so bile sklenjene pod okriljem Društva narodov. To pa bi položaj silno kompliciralo.

London, 17. avgusta. V tujakih diplomatskih krogih s skrbjo zasledujejo razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu. Priznanje Mandžurije s strani Japonske silijo tudi Anglijo, da zavzame svoje stališče, ker bi se sicer lahko zgodilo, da bi bili njeni trgovinski interesi na Daljnem vzhodu zelo ogroženi. Dočim pa se ameriški krogi, kakor se da posneti iz nedavnega govora zunanjega

ministra Stimsona, zavzemajo za odločno intervencijo proti Japonski, smatrajo v angleških diplomatskih krogih za umestnejše, da se neprizadete države omeje zgolj na varstvo svojih interesov ter pustijo Japonce in Kitajce, naj se sami sporazumejo. Izražajo se tudi proti vmešavanju Društva narodov in mislijo, da bi bilo bolje, če se pusti vsa zadeva v miru. Vsekakor pa sodijo, da bo jensko zasedanje Društva narodov eno najusodnejših, ker se lahko zgodi, da izstopi iz DN ne samo Japonska, marveč tudi Italija in Nemčija, ki sta zelo nezadovoljni z delom DN.

Celo mesto v plamenih

Bukarešta, 17. avgusta. V mestu Buzau, važnem trgovskem središču, je izbruhnil večeraj okrog polnočnega požar, ki se je v veliko naglico širil. Do večera je zgorelo več blokov v trgovskem delu mesta, vendar pa ognja kljub vojaški pomoči niso mogli omejiti in se še vedno širi. Že dosedaj je škoda za 100 milijonov.

Trije kaznenci vstrahovali celo mesto

Newyork, 17. avgusta. Iz zapora Granito v državi Ocklahama so pobeželi trije kaznenci. Oboroženi z dolgimi noži in revolverji so na ulici ustavljali pasante in jih izropali. Vdri so tudi v razne lokale in trgovine ter vzeli vse, kar jih je prišlo pod roko. Kdor se jim je zoperstavljal, so ga na mestu ubili. Več ljudi je bilo hudo ranjenih. V mestu je zavladala taka panika, da se roparjem nihče ni upal postaviti v bran. Vlada je sedaj poslala vojaštvo, da jih zasleduje.

Zanimive izkopine ob izlivu Rhone

Marselle, 17. avgusta. Francosko arheološko društvo je odkrilo v izvihu reke Rhone sledove visoko kultiviranega naroda iz bronzne dobe. Med drugim je našlo ostanki treh mest in sledove obširne kanalizacije in vodovod. Arheološko društvo namrečava ta del izviva osušiti, da bo lahko v ugodnejših pogojih nadaljevalo izkopavnje.

Milijonska poverba v Splitu pred sodiščem

Split, 17. avgusta. Danes se prične pred tujakim okrožnim sodiščem proces proti bivšemu blagajniku podružnice Hlpotekarne banke v Splitu Josipu Pavliču, ki je bil obtožen, da je ponorel pri banki nad milijon dinarjev, ponorel obveznice 70 odstotnega investicijskega posojila, takšne marke in izvršil še druge prestopke. S ponarejanjem in ponarejanjem se je pečal v družbi ravnanja spilitake italijanske Trgovinske banke, kateremu pa je uspešno, da je zbežal v Italijo. Za proces vlada veliko zanimanje, ker je največja pravda take vrste, kar ji je bilo dosedaj v Dalmaciji.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.

Curtis, 17. avgusta. Paris 20.11, London 17.96, Newyork 513, Bruselj 71.25, Milan 26.25, Madrid 41.30, Amsterdam 206.675, Berlin 122.15, Sofija 3.72, Praga 15.16, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Tragična smrt mladega avtopodjetnika

Snoči je v Kamniku utonil splošno priljubljeni avtopodjetnik Peregrin Rode

Kamnik, 17. avgusta.

Z bliskovito naglico se je snoči razširila po Kamniku vest, da je v Nevitici utonil priljubljeni avtobusni podjetnik Peregrin Rode. Ljudje nikakor niso mogli verjeti strašni novici in so v trumah hiteli na kopališče, da se na lastne oči prepričajo o tem.

Po večerji je odšel Rode okrog pol 21. ure na mestno kopališče. V njegovi družbi sta bila šoferja Križ in Verdnik, ki sta pri njem uslužbenca. Vsi trije so se šli kopat in Rode je še spotoma zaklical nekemu

tudi malokdo je bil tako znan in priljubljen kot on. Vsakemu je bil le Peregrin.

Pokojni je bil star komaj 28 let, Vojaško službo je odslužil pri avionih v Novem Sadu, potem je bil pa dve leti uslužben na graščini Ruperč vrh pri Novem mestu, pozneje pa kot šofer pri Hojaku, dokler ni ustanovil lastnega podjetja. Pred kratkim je k svojim trem avtobusom nabavil še novega, največjega, kar jih obračunje v naši banovini. Avtobus je 38 seden, znamke »Tatra« in bi imel priti v promet jutri. Rode se je izredno veselil dneva, ko bo novi avtobus prišel v promet, in vsakega je vabil na poskušno vožnjo, ki jo je nameraval napraviti jutri iz Kamnika na Bled. Pretekli teden je prevzel avtobusno progo Novo mesto — Ljubljana in veselil se je že, kako bo s »Tatro« vozil v Novo mesto. Z novim, najmodernejšim, udobnim in varnim vozilom bi bil rad ustregel vsemu potujočemu občinstvu in s tem mnogo pripomogel k razvoju avtobusnega prometa na Dolenjsko.

Sredi največjega dela, ko je že mislil, da je dosegel cilj, za katerega je toliko žrtvoval, mu je neizprosna usoda pretrgala nit življenja. Večkrat je tožil, da se gre nerad kopat, ker se boji, da ga ne bi prišel krč. V velikem veselju, da je novi avtobus že gotov, je po večerji po težavnem celodnevem naporu in skrbih pozabil na previdnost. Šel je v vodo, da se osveži in okrepi, a je našel le smrt.

Nenadna, prežgodnja smrt mladega podjetnika je velika izguba za avtobusno podjetje, katero se je ravno v tem mesecu razvilo v eno naših največjih in najsolidnejših podjetij. Tragično usodo mladega, priljubljenega Peregrina pa obžaluje ves Kamnik. Vsi, ki smo ga poznali, mu bomo ohranili časten in trajen spomin.

Nenadna smrt v planinah

Bohinjska Bistrica, 17. avg.

Še večer smo kratko poročali, da so blizu Sedmerih jezer našli mrtvega nekoga turista, ki ga je najbrž zadela kap in katerega identiteta še ni ugotovljena. Orožniška stanica v Bohinju, ki je bila o tem obveščena, je poslala na Sedmerna jezera patrolo, da ugotovijo, kdo je mrtvi turist in da prenese njegovo truplo v dolino.

Pri drugem jezeru so našli res mrtvega nekoga turista. Na podlagi legitimacije so ugotovili, da gre za Minka Kunaya, uradnika Zdravne gospodarske banke v Ljubljani. Ležal je na hrbtu, pod vzglavjem je imel nahrbtnik, v roki je držal kozarec. Iz lege trupla je bilo razvidno, da je pokojnika najbrže zadela kap ali pa, da je postal žrtev solčnice. Kunay se je vračal s Triglavom in si je ob jezeru najbrž hotel ugasiti žejo, pri tem ga je pa zadela kap. Mrtvega so našli skavti, ki so obvestili orožnike. S pomočjo vaščanov iz Bohinjske Bistrice so orožniki večeraj popoldne prenesli Kunaya v dolino, kjer so truplo položili v mrtvašnico pri cerkvi sv. Nikolaja.

Pokojni Kunay je bil na dopustu pri svoji sestri v Stari Fužini, odkoder je delal izlete na hrbe. Odšel je že 11. t. m. s doma in je dejal, da bo izostal več dni. Vsi je s seboj tudi nekoliko več živeža, več parov nogavice in robcev. Zato ga domačini niso pogrešali. Ko so ga našli, je ležal tam najbrž že dva dni. Pokojni Kunay je bil vreden in marljiv uradnik, mnogo se je udeleževal pri raznih karitativnih društvih. Za ubogo njegovo mater, ki ji je bil trdna opora in kateri je usoda iztrgala še drugega sina — pred leti se je na črni proti ponorel Kunayev brat — je to pač hud udarec.

Hrib gori

Iz Bohinjske Bistrice nam poročajo, da je hrib Studor (999 m) nad vasjo Studor Fužine še nekaj dni v plamenih. Zaradi nepravilnosti nekoga turista, ki je vrzel preč osorek ogarca, se je vnela suha trava in ogenj se je razširil tudi na grmičevje. Ogenj se širi na vse strani in ga ni mogoče zadržati. Orožniki v Bohinjski Bistrici se že več dni trudijo, da bi zadržali požar, sedaj so pa na pomoč pozvali tudi vojaštvo. Požar se lepo vidi tudi s Triglavca.

Vročna v Dalmaciji

Split, 17. avgusta. n. Poslednje dni je nastopila v Primorju silna vročina. Včeraj je termometer beležil 35 stopinj v senci, danes celo 36 stopinj.

